

rigtigt at tage nogen Bestemmelse om at forhøje dette Lønningstillæg af 500,000 Kr., hvorom vi bleve enige i Fjor, og at min Stilling til Sagen er den, at, hvorvidt jeg kan gaa til en Forhøjelse i Fremtiden og indtil videre, vil afhænge af, hvorledes Rigsdagen stiller sig til det af mig forelagte Skolelovsforslag, og om der vil være Udbygning til at gennemføre dette. Videre mener jeg ikke, at jeg i Djebliffet behøver at udtale mig om denne Sag.

Mr. Nielsen: Der er et Par Punkter paa Kultusministeriets Budget, som jeg gerne vilde udtale mig om. For det første Undringsforslaget under Nr. 105, Betænkningens Nr. 107, Spørgsmaalet om Udbidelsen af Kirken i Esbjerg. Jeg ser der, at alle Medlemmer af Finansudvalget, tror jeg, af det Parti, jeg tilhører, holde paa at nægte denne Bevilling til Udbidelse af Kirken. Jeg ser anderledes end mine ærede Meningsfæller paa den Sag. Jeg er enig med den ærede Ordfører for Finansudvalget (S. C. Christensen) og altsaa ogsaa med den højtærede Minister om, at det mest praktiske sikkert er at gaa til en Udbidelse af Kirken, som vil vise sig at være tilstræffelig, tror jeg, i en ret lang Tid. Nu at gaa til en Sogneadskillelse her, vilde være meget mislykket. At foretage en midlertidig Sogneadskilling vilde være saare uheldigt, thi naar den skulde reguleres senere hen, vilde den gribe ind i forskellige Forhold, som der nok skulde ændres for meget i. Og dernæst ser jeg ikke slet saa lyst som det ærede Medlem fra Beringe (H. Holm) paa, hvad en ny Kirke i Esbjerg vilde koste. Vi ere ganske vist principielt enige i, at naar der skal bygges ny Kirker, gælder det ikke om, at de blive saa uhyre kostbare og stabfelige, men der kan dog være nogle enkelte Undtagelser. Og Esbjerg er da et saa fremstuds Punkt; denne ny, hurtigvoksende By er jo saa ejendommelig i mange forskellige Henseender, at der vil i alt Fald jeg være noget tilbøjelig til at gaa uden for den Regel, jeg ellers hylder. Jeg vilde der være tilbøjelig til at gaa med til at bevilge, naar det kom dertil, en Kirke, der blev forholdsvis dyr — maatte ogsaa bevaaget dertil af en vis Frygt for det ærede Medlem fra Esbjerg (Bluhme), som jo har truet med endogsaa at ville lade Materidtet regere over stiftets Medlemmer, som ikke ville være enige med ham, men dog ikke saa meget af denne Frygt for det ærede Medlem som navnlig, fordi jeg mener, at paa det fremstuds Punkt, som Esbjerg er, burde der ligge en anseelig Kirke, naar den skulde bygges fra ny af.

Jeg haaber, at Kirken ved sin Udbidelse, som nævnt af den ærede Ordfører for Finansudvalget, vil blive en søn og anstændig Kirke og, som sagt, rummelig nok for lange Tider, naar der kommer to Bræster til Esbjerg. — Derimod er jeg ikke enig herfen med den ærede Ordfører for Finansudvalget eller med noget af de ærede Medlemmer i Finansudvalget i Nægtelsen af Bevillingen til Vinterlærerinstitutionen. Jeg udtalte ved første Behandling af Finanslovsforslaget, at jeg var stærkt stemt for Oprettelsen af en saadan Uddannelsesanstalt, dog ikke saaledes, at det skulde blive en stedsevarende Anstalt — tværtimod, jeg haaber, at det bedste Skolevæsen en Gang naar saa vidt, at det kan gaa ganske ind i Klasse med det øvrige Lands Skolevæsen — men netop som en midlertidig, godt ledet Anstalt. Jeg skal blot opholde mig kort herved, da den ærede Ordfører jo gav en ret instruktiv Udvikling af Vinterlærerinstitutionen. Men Sagen er, at man har samstemmende Udtalelser fra alle de Mænd, der have med Ledelsen og Tilsynet af Skolevæsenet i Vestjylland at gøre, der gaa ud paa, at det for Tiden er meget daarlig bevendt; særlig bliver den Højskole i Stab, som den ærede Ordfører for Finansudvalget holder sin Haand noget over, ikke venlig omtalt af de Mænd, hvis Udtalelser jeg har hørt derom. Jeg skal ikke, da det ærede Medlem fra Beringe (H. Holm) oplæste, hvad han havde af Udtalelser fra kundige Folk derovre, trætte ved hyderligere at oplæse. Kun en eneste Ytring maa det være mig tilladt at anføre. Det er en Ytring af en sagkyndig Mand, en Mand, hvis Ord alle, der kende ham, agte ret højt, og som kender mange af de Vinterlærere, der ere udgaede fra Stab. Han siger, at han blandt dem kun har fundet en eneste, der virkelig var duelig, og det var en, der var undervist af den ærede Ordfører for Finansudvalget, og han tilføjede, at efter hans Skøn havde denne eneste sin Dydighed fra den Undervisning, som han havde faaet af den ærede Ordfører, derimod ikke fra Stab; det staar her sørt paa hvidt fra denne Mand. Nej, Stab Højskoles Uddannelse af Vinterlærere er ganske sikkert noget uheldigt. Jeg vil ikke angribe Forstanderen, dertil har jeg for lidt Kendskab til ham, men jeg kan ikke indse andet, end at naar samvittighedsfulde Mænd, der have Kendskab til Vinterlærere, udgaede derfra, samstemmende udtale sig imod disse Læreres Uddannelse, saa maa der ikke alene være noget om det, men saa maa det være den positive Sandhed. Den ærede Ordfører sagde, at naar man nu oprettede en Stats-